

KOMENTÁŘ

11. 9. 2023

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. pololetí 2023

Počet obyvatel Moravskoslezského kraje se v průběhu 1. pololetí 2023 zvýšil o 376 osob. Přírůstek zajistilo kladné saldo migrace (2 566 osob). Přirozenou měnou obyvatel kraje ubylo (o 2 190 osob). Počet živě narozených dětí, zemřelých obyvatel i sňatků se meziročně snížil.

K 30. 6. 2023 žilo na území Moravskoslezského kraje 1 190 050 obyvatel, z toho 51,0 % žen. V posledních dvou letech se počet obyvatel Moravskoslezského kraje zvýšil zásluhou migrace, která dosahovala na straně přistěhovačů vysokých hodnot. Naopak přirozená měna obyvatel kraje zůstávala nadále záporná. Nárůst celkového počtu obyvatel se týkal okresů Nový Jičín, Opava a Ostrava-město. Pouze v Ústeckém kraji se počet obyvatel od počátku roku snížil. V ostatních krajích Česka, především ve Středočeském kraji a v Praze, počet obyvatel rostl. Populace celé republiky se v průběhu letošního prvního pololetí zvýšila, přírůstek obyvatel činil 46,0 tisíce osob.

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. pololetí 2023
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 189 674	582 694	606 980	1 189 876	582 675	607 201	1 190 050	582 651	607 399
Bruntál	89 834	44 531	45 303	89 654	44 427	45 227	89 528	44 353	45 175
Frýdek-Místek	214 669	105 709	108 960	214 577	105 677	108 900	214 616	105 673	108 943
Karviná	242 166	118 441	123 725	242 052	118 341	123 711	241 666	118 148	123 518
Nový Jičín	151 814	74 946	76 868	151 813	74 987	76 826	151 830	74 992	76 838
Opava	175 042	85 591	89 451	175 063	85 534	89 529	175 199	85 564	89 635
Ostrava-město	316 149	153 476	162 673	316 717	153 709	163 008	317 211	153 921	163 290

Meziroční pokles porodnosti, který započal na počátku roku 2022, pokračoval i v letošním roce. V Moravskoslezském kraji se v prvním pololetí roku 2023 živě narodilo 4 697 dětí, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2022 bylo o 693 osob (o 12,9 %) méně. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okresech Frýdek-Místek, Nový Jičín a Ostrava-město (shodně 8,2 ‰), nejméně pak v okrese Karviná (7,5 ‰). Celkem 2 099 dětí bylo prvorozených (44,7 % všech živě narozených dětí), 1 790 druhorozených (38,1 %) a 808 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (17,2 %). Mimo manželství se v prvním pololetí 2023 narodilo 2 385 dětí, tedy 50,8 % z živě narozených (v celém Česku to bylo 47,7 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl již tradičně zaznamenán v okrese Bruntál (64,5 %), naopak v okrese Frýdek-Místek činila hodnota tohoto podílu pouze 43,8 %.

V lednu až červnu tohoto roku zemřelo v Moravskoslezském kraji podle předběžných výsledků 6 887 osob, což bylo o 641 osob (o 8,5 %) méně než ve stejném období roku 2022. V relativním

KOMENTÁŘ

vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 11,7 osoby, což byla mezi kraji třetí nejvyšší hodnota. Vyšší hrubá míra úmrtnosti než krajský průměr byla zaznamenána v okresech Karviná (13,2 ‰) a Bruntál (12,5 ‰). Ostatní okresy Moravskoslezského kraje se udržely pod touto hodnotou, všechny ale vykázaly úmrtnost vyšší než celorepublikový průměr (10,5 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 3 560 mužů a 3 327 žen. Přes 71 % zemřelých bylo ve věku 70 a více let. Během svého prvního roku života zemřelo v kraji celkem 10 dětí, což odpovídalo hodnotě kojenecké úmrtnosti na úrovni 2,1 ‰, která tak byla mírně vyšší než republikový průměr 2,0 ‰.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. pololetí 2023
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	2 108	1 097	4 697	6 887	-2 190	8 007	5 441	2 566	376
Bruntál	153	99	355	557	-202	707	811	-104	-306
Frydek-Místek	376	193	868	1 206	-338	2 009	1 724	285	-53
Karviná	443	240	901	1 581	-680	2 408	2 228	180	-500
Nový Jičín	266	138	619	798	-179	1 697	1 502	195	16
Opava	285	167	661	930	-269	1 524	1 098	426	157
Ostrava-město	585	260	1 293	1 815	-522	4 937	3 353	1 584	1 062
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	3,6	1,9	8,0	11,7	-3,7	13,6	9,2	4,3	0,6
Bruntál	3,4	2,2	8,0	12,5	-4,5	15,9	18,2	-2,3	-6,9
Frydek-Místek	3,5	1,8	8,2	11,3	-3,2	18,9	16,2	2,7	-0,5
Karviná	3,7	2,0	7,5	13,2	-5,7	20,1	18,6	1,5	-4,2
Nový Jičín	3,5	1,8	8,2	10,6	-2,4	22,5	20,0	2,6	0,2
Opava	3,3	1,9	7,6	10,7	-3,1	17,6	12,6	4,9	1,8
Ostrava-město	3,7	1,7	8,2	11,6	-3,3	31,4	21,3	10,1	6,8

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření -2 190 osob, v relativním -3,7 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně byla tato hodnota nejvyšší mezi všemi kraji v Česku, v relativním vyjádření hůře dopadly Karlovarský kraj (-4,5 ‰) a Ústecký kraj (-4,1 ‰). V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot, nejméně obyvatel ubylo v okrese Nový Jičín (-179 osob, resp. -2,4 ‰). Naopak nejpostiženějším okresem byla Karviná, v níž za půl roku ubylo přirozenou cestou 680 osob, tj. 5,7 osoby na 1 000 obyvatel.

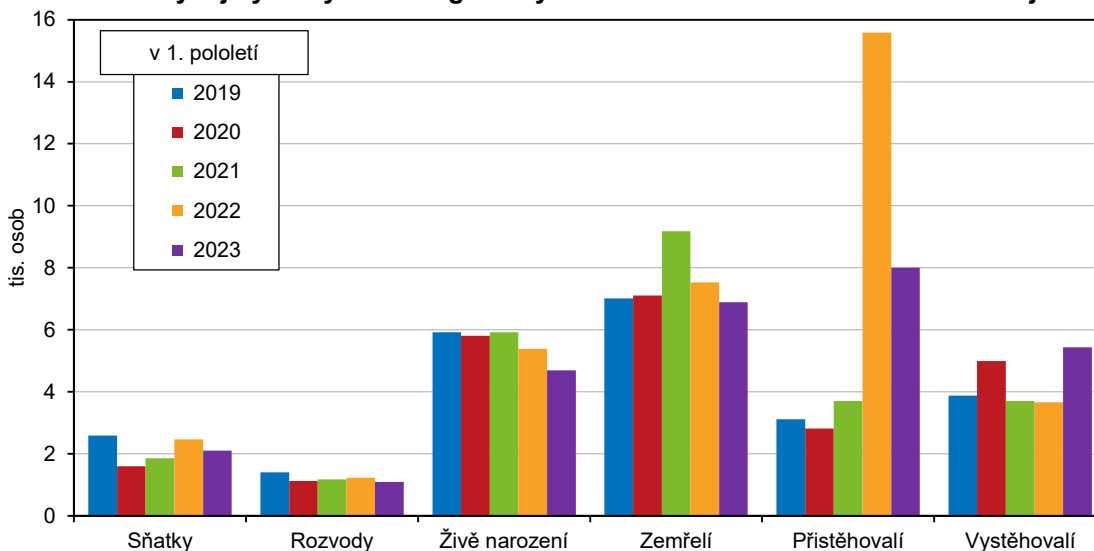
Do Moravskoslezského kraje se v prvním pololetí roku 2023 přistěhovalo 8 007 osob, což ve srovnání s rokem 2022, kdy k nám přišla migrační vlna z Ukrajiny, bylo o 7 578 osob méně. Oproti předchozím letům ale zůstal počet přistěhovalých vysoký. Z ostatních krajů Česka se přistěhovalo 3 326 osob (41,5 % přistěhovalých) a 4 681 osob ze zahraničí (58,5 % přistěhovalých). Mezi přistěhovalými převažovaly ženy (52,7 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (4 937 osob), a to i relativně (31,4 osoby

KOMENTÁŘ

na 1 000 obyvatel středního stavu). Přes dva tisíce obyvatel se přistěhovalo do okresů Karviná a Frýdek-Místek. Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Bruntál, do kterého se přistěhovalo 15,9 osoby na 1 000 obyvatel.

V hodnoceném období se z kraje vystěhovalo 5 441 osob (o 1 781 osob více než v 1. pololetí 2022). Do ostatních krajů Česka se vystěhovalo 4 158 osob (76,4 % vystěhovalých) a 1 283 osob se odstěhovalo do zahraničí (23,6 % vystěhovalých). Rovněž mezi vystěhovalými mírně převažovaly s 50,9 % ženy. Nejvíce osob se vystěhovalo z okresu Ostrava-město, při přepočtu na 1 000 obyvatel se mu blížil okres Nový Jičín.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji

Převaha přistěhovalých nad vystěhovalými v Moravskoslezském kraji za 1. pololetí 2023 činila 2 566 osob. Moravskoslezský kraj tak druhým rokem vykázal kladné migrační saldo. Nejvíce obyvatel stěhováním přibýlo v Praze a ve Středočeském kraji. Z okresů Moravskoslezského kraje vykázal úbytek obyvatel stěhováním pouze jeden – Bruntál (o 104 osob, tj. –2,3 ‰). Přírůstek obyvatel stěhováním byl výrazný v okrese Ostrava-město (1 584 osob, při přepočtu na 1 000 obyvatel 10,1 osoby).

Kladná hodnota migračního salda (2 566 osob) spolu s vysokou hodnotou přirozeného úbytku (–2 190 osob) zapříčinila, že celkový přírůstek obyvatel v absolutním vyjádření dosáhl 376 osob. Při přepočtu na 1 000 obyvatel činila hodnota celkového přírůstku obyvatel v Moravskoslezském kraji 0,6 osoby. Slabší výsledek (–1,6 osoby) vykázal pouze Ústecký kraj, kterému jako jedinému z krajů obyvatel ubylo. Nejvíce se počet obyvatel zvýšil v Praze (o 16 077 osob) a ve Středočeském kraji (o 10 104 osob), v relativním vyjádření se za Prahu (23,7 osoby na 1 000 obyvatel) zařadil Plzeňský kraj (15,0 osoby).

KOMENTÁŘ

V prvním pololetí roku 2023 bylo v Moravskoslezském kraji uzavřeno 2 108 manželství, tedy o 359 méně než ve stejném období předchozího roku. Ve více než 61 % případů to byl pro oba snoubence první sňatek. Za stejné období bylo rozvedeno 1 097 manželství.

Poznámky:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2023 jsou předběžné.

Kontakt:

Jan Dehner
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 232
E-mail: jan.dehner@czso.cz